

עַל דָּא כִּי כּוֹלָם הֵם מֵהֶצֶד שְׁלָהֶם שֶׁהוּא צַד הָאוֹפָנִים שֶׁבְעֵשִׂיָה וְכֹל תִּיקוֹן הָאִבְרִים
וְהַעֲצֻמוֹת הֵם זֶה עַל זֶה, דִּהְיִינוּ שֵׁשׁ אֲבָר אוֹ עֵצִים שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת לְמַעֲלָה בְּגוֹף הָאָדָם וְיֵשׁ
אֲבָר אוֹ עֵצִים שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת לְמַטָּה בְּגוֹף הָאָדָם (רמ"ק). סְטָרָא אַחֲרָא יְהִיבָת
בְּשָׂרָא, וּמִסְטָרָא דִּילָהּ, אַתֵּיָא בְּשָׂרָא, וְלֹא מְלָה אַחֲרָא
וְהִנֵּה הַסְטָ"א נוֹתֵנֶת לְאָדָם אֶת הַכַּח שֶׁמִּמֶּנּוּ מֵתְהוּוֹה הַבָּשָׂר מֵאַחַר שֶׁמֵּהֶצֶד שְׁלָהּ בֵּא רַק כַּח
לְבָשָׂר וְלֹא לְדַבֵּר אַחֵר. רְתִיכִין דִּילָהּ, יְהִיבִין כָּל אֵינּוֹן גִּידִין
וְעַרְקִין, לְאַמְשָׁכָא דְמָא לְבָשָׂרָא וְהַמְרַכְבוֹת שְׁלָהּ הֵם נוֹתֵנִים כַּח
שֶׁמִּמֶּנּוּ מֵתְהוּיִים הַגִּידִים וְהַעוֹרָקִים בְּכַדִּי לְהַמְשִׁיךְ בָּהֶם אֶת הַדָּם לְבָשָׂר. בְּתַר דְּאֵלִין
יְהִיבִי חֵילִייהוּ, שְׂמִיָּא יְהִיבִי חֵילִייהוּ וְאַחֲרֵי שֶׁהֵם נוֹתֵנִים לְאָדָם אֶת
כּוֹחַם אִז גַּם הַשְּׁמַיִם נוֹתֵנִים לְאָדָם אֶת כּוֹחַם, וּמֵאֵן אֵינּוֹן וּמֵהוּ הַכַּח שְׁנוֹתֵנִים
הַשְּׁמַיִם. עוֹר דְּאַתְּמִשְׁךְ עַל כְּלָא. כְּגוֹוֹנָא דְּלַהוֹן אֵלֹא הוּא כַּח
שֶׁמִּמֶּנּוּ מֵתְהוּוֹה עוֹר לְאָדָם שֶׁהוּא נִמְשָׁךְ וּמְלִבִּישׁ עַל כָּל גּוֹף הָאָדָם כְּדוֹגְמַת הַשְּׁמַיִם שֶׁהֵם
מְלַבִּישִׁים עַל כָּל הָעוֹלָם.

הָאָדָם בַּחֵי חַיּוֹתוֹ מִקְבַּל כּוֹחוֹת רּוּחָנִיִּים מֵהַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְלֵאחֲרַי פְּטִירְתּוֹ כֹּל
אַחַד לּוֹקֵחַ חֵלְקוֹ

לְבַתַּר מִתְּחַבְּרִין שְׂמִיָּא וְאַרְעָא כַּחְדָּא, וְיְהִיבִי אֶרְבָּעָה
יְסוּדֵי אֵלִין: אִשָּׁא, וּמִיָּא וְאוּרָא, וְעַפְרָא.
לְאַנְנָא עַל אֵלִין, וְלַחֲפִיָּא עַל כְּלָא וְאַח"כּ מִתְּחַבְּרִים הַשְּׁמַיִם שֶׁהֵם
תְּנוּעַת הַגִּלְגָּלִים וְהָאָרֶץ שֶׁהִיא כְּלָלוֹת ד' יְסוּדוֹת אֶרֶמ"ע כְּאַחַד, וְהֵם נוֹתֵנִים לְאָדָם אֶת

ארבעת היסודות שהם אש מים רוח עפר [קפא] בכדי להגן על אלו הכוחות הרוחניים שבאדם שהם הנר"ן ולכסות ולהלביש על כולם וליישב אותם בתוך הגוף כראוי (רמ"ק). **לְבַתָּר, כָּל חָד וְחָד נָטִיל חוֹלְקִיהָ דִּיהָב, וְאֶת־בַּטָּל** אמנם לאחר שמת האדם או כל אחד ואחד מהם לוקח את חלקו שהוא נתן לאדם ועי"כ מתבטל הגוף הגשמי, כי בעת מיתת האדם השמים לוקחים את תנועת הגלגלים המעמידים את הרכבת ד' יסודות ארמ"ע והארץ לוקחת את ארבעת יסודותיה המקיימים את הגוף והחיצונים לוקחים את כוחם מהבשר ומהעורקים (רמ"ק). **רוּחָא דְקַדְשָׁא, וְרִתִּיכִין דִּילֵיהָ, חוֹלְקִיָּהּוּ קַיִימָא** אמנם הרוח הקדושה ומרכבותיה שהם נתנו את הכח לאדם, אז חלקיהם קיימים אפילו אחרי המיתה. **רוּחָא דְקַדְשָׁא, רוּחָא דִּילֵיהָ קַיִימָא וְנִשְׁמָתָא סְלִקָא** כי הרוח הקדושה שמהיצירה וכן הרוח שלו שהיא מחלק הנפש שבעשייה הם קיימים בגן עדן התחתון וכן הנשמה שלו היא עולה לגן עדן העליון שבבריאה. **רִתִּיכִין דְרוּחָא דְקַדְשָׁא, גְרַמִּין דְלַהוּז קַיִימִין** וכן הנפש שנמשכת מאופני המרכבות שבעשייה של הרוח הקדושה דהיינו, שהוא ההבלא דגרמי שנמשך מהם אל האדם אז הוא קיים לאחר המיתה על עצמות של האדם, ואפילו שבמשך השנים העצמות נרקבות מכל מקום היסוד שלהם שהוא עצם אחד ידוע הוא לא מתבטל לעולם [קפב] ובו נאחזת הנפש בקבר (רמ"ק). **וְעַל דָּא חָשִׁיבוּ**

אור הרשב"י

[קפב] וכמו שכתב הבן איש חי בשנה שניה פרשת ויצא הלכה כ"ז וז"ל: וכתבו המקובלים יש עצם באדם שאינו נהנה משום אכילה אלא רק מן סעודה רביעית דמוצאי שבת, ועצם זה

[קפא] ואז האדם נעשה תיק והיכל לאלו הכוחות הרוחניים מאחר שכל דבר רוחני הוא צריך להיות מלוכב בתוך העולם גשמי בסוד ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם (רמ"ק).

הלימוד היומי

לע"נ רבי אברהם ועקנין זצ"ל

דְּגוּפָא, גְרָמִין הָווּ ומשום כך החשיבות של הגוף הוא העצמות, מאחר שההבלא דגרמי שורה עליהם בגלל שהם משורש הקדושה ומשא"כ הבשר שהוא מצד החיצונים. **וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (ישעיה נח) וְעַצְמוֹתֶיךָ יַחְלִיץ, וּבְשָׂרָא לֹא כְּתִיב בִּיהַּ הֵכִי** ומשום כך כתוב בפסוק 'ועצמותיך יחליץ', דהיינו שבדוקא כתוב 'ועצמותיך יחליץ' שפירושו שלעתיד לבוא העצמות יבריא ויתרפאו אמנם דבר זה לא נאמר על הבשר מאחר שהוא מצד החיצונים.

השטן יכול לקטרג גם על המת אלא עד שהתכלה הבשר

וְכָל זְמַנָּא דְּבִשְׂרָא דְּסִטְרָא אֲחָרָא קְיַיְמָא בְּקִיּוּמָא, הֵהוּא שְׂטָן קְיַיְמָא לְאַסְטָנָא והנה כל זמן שבשר האדם שהוא

אור הרשב"י

לא יהיה לו זמן להגיע לביתו בכדי לקיים את המצווה בזמנה. והנה הרב לא רצה להפסיד מצוה יקרה זו ולכן מה עשה רבינו? הלך ודפק בזריוות על איזו דלת של משפחה אחת שנקרטה בדרכו והוא ביקש מהם שיתנו לו לחם לצורך סעודה רביעית מאחר שאין לו זמן להגיע לביתו בכדי לקיים את המצווה. ומהרב נובל לקחת מוסר לעצמנו כמה צריך להיזהר שלא להפסיד מצוה יקרה זו. שהרי קיים את מצות סעודה רביעית במסירות נפש גדולה ולא התבייש כלל והוא לא חס על כבודו לומר שאין זה מכבודו לבקש כאחד העניים שיתנו לו לחם בכדי לקיים את המצווה.

נשאר קיים בקבר ואין שולט בו רקבון, והוא נקרא נסכו, וגם נקרא לוו, וגם נקרא בתואל. ואמרת בזה רמז כי שלשה שמות של עצם הנו"ם הם ר"ת לב"ן, והם (אותיות לב"ן) ס"ת שלשה שמות שהם ישראל יעקב ישורון, וזוה העצם יבנה הגוף בתחיית המתים, וזה יהיה לישראל דוקא הנאמר בהם ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום.

ובענין זה מסופר על מורנו ראש ישיבת פורת יוסף הרה"ג חכם יהודה צדקה וצוק"ל שהיה מוצאי שבת אחד שהוצרך הרב ללכת לאיזה ענין דחוף והוא התעכב שם, ולפתע נזכר הרב שעוד מעט יגיע זמן הצות ועדיין הוא לא קיים את מצות סעודה רביעית, והישב הרב שאפילו

בא מצד הסט"א הוא עומד וקיים בקבר אז זה השטן עומד ומקטרג עליו בכדי שימשך עליו
 הצער של הרימה והתולעה. **אֶתְאָבִיד בְּשָׂרָא, לֵית לִיהּ רְשׁוֹ**
לְאַסְטָנָא, דְּהָא לֵית לִיהּ עַל מַה דִּיסְתְּמִיךְ אמנם אם כבר נאבד
 והתכלה הבשר אז אין לו רשות יותר לקטרג עליו מאחר שאין לשטן דבר שעליו הוא יסתמך
 בכדי לקטרג עליו כי אז כבר אין לו חלק ושייכות עם האדם. **וְעַל דָּא פְּתִיב,**
יְכַל בְּשָׂרוֹ מִרְוָאֵי וְשִׁפּוֹ עֲצְמוֹתָיו לֹא רְאוּ ועל כך
 כתוב בפסוק יכל בשרו וגו' דהיינו שכאשר יתכלה הבשר שע"כ יתנתקו עצמותיו ממקומם
 אז לא יוכל השטן להסתכל עליו עוד. **מִתְהוּא חִיזוּ דְשִׁטְן דְּקִיּוּמָא**
לְאַסְטָנָא, דְּלֹא יְכִיל, פִּיזוֹן דִּיכָל בְּשָׂרוֹ כי זה המראה של השטן
 העומד עליו לקטרגו הוא לא יוכל עוד לקטרג עליו מאחר שכבר התכלה בשרו. **וְשִׁפּוֹ**
עֲצְמוֹתָיו לֹא רְאוּ, לֹא אֶתְחִיזוֹן לְקָרְבָא לְגַבִּיּהּ, דְּלֵית
לִיהּ בְּהוֹן חוֹלְקָא וכן מש"כ 'ושפו עצמותיו לא ראו' פירושו שע"י שהתכלה
 הבשר שהוא חלק החיצונים אז לא ראויים עוד העצמות להתקרב אל השטן מאחר שאין לו
 חלק בעצמות אלא רק ע"י הבשר, **פִּיזוֹן דְּשִׁפּוֹ פֶּל חָד וְחָד מְדוּכְבְּתִיּהּ,**
לֹא תַבַּע עֲלֵיּהּ, וְלֹא קָאִים לְאַסְטָנָא בְּגִינֵיהּ כי מכיון שע"י
 שהתכלה הבשר שאז כל עצם התנתק ממקומו אז הוא לא תובע עוד דין עליהם וכן הוא
 לא עומד לקטרג בשבילם.